ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [*JULIANE KOKOTT*] SECINĀJUMI,
sniegti 2007. gada 18. jūlijā [1]

I — Ievads

1. Itālijas tiesībās ir pazīstams efektīvs veids, kā nodrošināt un iegūt pierādījumus intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma pierādīšanai. Pēc šādu tiesību īpašnieka pieprasījuma kompetentā tiesa — arī jau pirms prasības iesniegšanas lietā un bez pretējās puses uzklausīšanas — var norīkot varbūtējā kontrafakta preču "aprakstīšanu" (*descrizione*). Aprakstīšanu veic tiesu izpildītājs, šajā gadījumā eksperta pavadībā; viņš priekšmetu apskata, dokumentē to un var konfiscēt ar to saistītos dokumentus un paraugus.

2. *Tribunale Civile di Genova* (Dženovas Civillietu tiesa) nosūtīja tiesiskās palīdzības lūgumu Apvienotās Karalistes kompetentajai iestādei, lai tā veiktu atbilstošus pierādījumu iegūšanas pasākumus attiecībā uz pierādījumiem Apvienotajā Karalistē. Tiesa, kas saņēma pieprasījumu, tā izpildi tomēr noraidīja, pamatojot, ka šādi pasākumi neatbilst viņu praksei.

3. *Tribunale* (Tiesa), iesniedzot savu lūgumu, tikai vēlas noskaidrot, vai tāds pasākums kā konfiscēšana saskaņā ar Itālijas tiesībām ir jākvalificē kā pierādījumu iegūšanas pasākums, lai tā izpildi vienas dalībvalsts tiesa var lūgt citas dalībvalsts tiesai, balstoties uz Padomes 2001. gada 28. maija Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komerclietās [2].

4. Kā izriet no dalībvalstu apsvērumiem, valstu tiesību sistēmās valda dažādi priekšstati par to, kādas prasības ir jāizvirza pierādījumu iegūšanas pasākumiem un kāda turklāt ir tiesu loma. Tāpēc nesakrīt viedokļi par Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — OV L 174, 1. lpp.

jomu, kas Tiesai izskatāmajā gadījumā ir jāinterpretē pirmo reizi.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Starptautiskā konvencija*

5. 1970. gada 18. marta Hāgas konvencija par pierādījumu iegūšanu ārvalstīs civillietās un komerclietās (turpmāk tekstā — "Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencija") ir spēkā tikai starp vienpadsmit Eiropas Savienības dalībvalstīm, tai skaitā Itāliju un Apvienoto Karalisti [3]. Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijas 1. pantā noteikts:

"1) Civillietās un komerclietās līgumslēdzējas valsts tiesu iestāde saskaņā ar savas valsts tiesību normām var lūgt kompetentai citas līgumslēdzējas valsts iestādei, lai tā iegūst pierādījumus vai veic citu procesuālo darbību.

2) Nevar pieprasīt tādu pierādījumu iegūšanu, kurus nav paredzēts izmantot jau uzsāktā vai paredzētā tiesvedībā.

3) Termins "cita procesuālā darbība" neietver ne tiesas dokumentu izsniegšanu, ne aizsardzības vai izpildes pasākumus."

6. Līguma par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām (*TRIPs* līgums) [4] 50. pants ietver šādu noteikumu par pagaidu pasākumiem intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma gadījumā:

"1. Tiesu varas institūcijas ir pilnvarotas likt veikt steidzamus un efektīvus pagaidu pasākumus,

a) lai novērstu jebkuru intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma rašanos un īpaši novērstu preču ienākšanu komerc-

3 — Skat. Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences līgumslēdzēju valstu sarakstu, pieejams vietnē http://www.hcch.net.

4 — *TRIPs* līgums (*Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights*) ir C. 1 pielikums Līgumam par Pasaules Tirdzniecības Organizācijas izveidošanu, kas Kopienas vārdā attiecībā uz tās kompetences jautājumiem tika apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK (OV L 336, 1. lpp.).

kanālos, kas ir to jurisdikcijā, ieskaitot importētās preces tūlīt pēc to atmuitošanas;

b) lai nodrošinātu atbilstošus pierādījumus attiecībā uz apgalvoto tiesību pārkāpumu.

2. Tiesu varas institūcijas ir pilnvarotas šai gadījumā veikt pagaidu pasākumus, neuzklausot otru lietas dalībnieku, it īpaši tad, ja kavēšanās dēļ tiesību turētājam varbūtēji rodas neatlīdzināmi zaudējumi vai ja ir pierādīts, ka pastāv risks, ka pierādījumi tiks iznīcināti.

[..]"

B — *Kopienu tiesības*

7. Saskaņā ar Regulas Nr.1206/2001 [5], kas atbilstoši tās 21. pantam piemērošanas jomas ziņā ir prioritāra pār Hāgas pierādījumu iegūšanas konvenciju, 1. pantu tās piemērošanas joma ir šāda:

"1. Šo regulu piemēro civillietās un komerclietās, ja dalībvalsts tiesa saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem lūdz:

a) kompetentai citas dalībvalsts tiesai iegūt pierādījumus vai

b) iespēju nepastarpināti iegūt pierādījumus citā dalībvalstī.

2. Nedrīkst iesniegt pieprasījumu iegūt pierādījumus, kurus nav paredzēts izmantot tiesvedībā, kas uzsākta vai paredzēta.

[..]"

5 — Apvienotā Karaliste un Īrija saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, ir izteikušas savu vēlmi piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā (Regulas Nr. 1206/2001 divdesmit pirmais apsvērums).

8. Šīs regulas otrajā nodaļā tiek reglamentēta pieprasījumu nosūtīšana un izpilde, kuras atbilstošie noteikumi ir šādi:

"4. pants

Pieprasījuma forma un saturs

1. Pieprasījumu noformē, izmantojot A veidlapu vai, vajadzības gadījumā, I veidlapu, kas ir pielikumā. Tajā ietver šādu informāciju:

a) tiesa, kas iesniedz pieprasījumu un, vajadzības gadījumā, tiesa, kas saņem pieprasījumu;

b) lietas dalībnieku un to pārstāvju, ja tādi ir, vārdi/nosaukumi un adreses;

c) lietas raksturs un būtība, un īss faktu izklāsts;

d) pierādījumu iegūšanas apraksts;

e) ja pieprasījums ir par personas nopratināšanu:

— nopratināmās personas (personu) vārds (vārdi) un adrese (adreses),

— nopratināmajai personai (personām) uzdodamie jautājumi, vai faktu izklāsts par to, par ko tā (tās) jānopratina,

— vajadzības gadījumā, atsauce uz tiesībām atteikties liecināt saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā ir tiesa, kas iesniedz pieprasījumu,

— jebkādas prasības, ka nopratināšana ir jāveic ar zvērestu vai solījumu, un prasības izmantot īpašu formu,

— vajadzības gadījumā, jebkāda cita informācija, ko tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, uzskata par vajadzīgu;

f) ja pieprasījums attiecas uz jebkādu citu pierādījumu iegūšanas veidu, dokumenti vai citi pārbaudāmie objekti;

g) vajadzības gadījumā, jebkāds lūgums, kas minēts 10. panta 3. un 4. punktā un 11. un 12. pantā un jebkāda informācija, kas ir nepieciešama to piemērošanai.

[..]"

"7. pants

Pieprasījuma saņemšana

1. Ne vēlāk kā septiņas dienas pēc pieprasījuma saņemšanas kompetentā tiesa, kas saņem pieprasījumu, nosūta apstiprinājumu par saņemšanu tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, izmantojot pielikumā doto B veidlapu. Ja pieprasījums neatbilst 5. un 6. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, tiesa, kas saņem pieprasījumu, apstiprinājumā par saņemšanu izdara attiecīgu piezīmi.

2. Ja tāda pieprasījuma izpilde, kas iesniegts, izmantojot ielikumā doto A veidlapu, un kas atbilst 5. pantā minētajiem nosacījumiem, nav piekritīga tiesai, kurai tas nosūtīts, minētā tiesa nosūta pieprasījumu kompetentai tiesai savā dalībvalstī un par to informē tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, izmantojot pielikumā doto A veidlapu.

[..]"

"10. pants

Vispārīgi noteikumi, izpildot pieprasījumu

[..]

2. Tiesa, kas saņem pieprasījumu, to izpilda saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem.

3. Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, izmantojot pielikumā doto A veidlapu, var lūgt izpildīt pieprasījumu saskaņā ar īpašu procedūru, kas paredzēta tās dalībvalsts tiesību aktos. Tiesa, kas saņem pieprasījumu, izpilda šādu prasību, ja vien attiecīgā procedūra nav pretrunā tiesas, kas saņem pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem, un ja nav būtisku praktisko grūtību. Ja tiesa, kas saņem piepra-

sījumu, neizpilda prasību viena šāda iemesla dēļ, tā, izmantojot pielikumā doto E veidlapu, attiecīgi informē tiesu, kas iesniedz pieprasījumu.

[..]"

"13. pants

Piespiedu līdzekļi

Ja vajadzīgs, izpildot pieprasījumu, tiesa, kas saņem pieprasījumu, gadījumos, kas paredzēti tās tiesas, kas saņem pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktos, piemēro atbilstošus piespiedu līdzekļus, lai izpildītu lūgumu, kuru šajā sakarā iesniegušas tās valsts iestādes vai viena no pusēm.

14. pants

Izpildes atteikums

[..]

2. Papildus pamatiem, kas minēti 1. punktā, pieprasījuma izpildi drīkst atteikt tikai tad, ja:

a) uz pieprasījumu šī regula neattiecas, kā noteikts 1. pantā; vai

b) pieprasījuma izpilde saskaņā ar tās tiesas, kas saņem pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem, neietilpst tiesu varas funkcijās; vai

[..]

3. Tiesa, kas saņem pieprasījumu, nedrīkst atteikt izpildi tikai tādēļ, ka saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem darbības priekšmets ir attiecīgās dalībvalsts tiesas izņēmuma kompetencē vai ka attiecīgās dalībvalsts tiesību akti nedod tiesības veikt attiecīgo darbību.

[..]"

9. Turpinājumā ir jānorāda uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/48/EK par intelektuālā īpa-

šuma tiesību piemērošanu [6] (turpmāk tekstā — "Direktīva 2004/48"). Šīs direktīvas, kas dalībvalstīm bija jātransponē līdz 2006. gada 29. aprīlim [7], II nodaļā reglamentēta kārtība un aizsardzības līdzekļi intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanai. Turklāt direktīvas 7. pantā noteikts šādi:

"Dalībvalstis nodrošina, ka pat pirms tiesvedības uzsākšanas kādā lietā kompetentās tiesu iestādes, saņemot iesniegumu no puses, kas ir sniegusi tai pieejamus pierādījumus, lai pamatotu apgalvojumu, ka tās intelektuālā īpašuma tiesības ir pārkāptas vai drīzumā tiks pārkāptas, piemēro ātrus un efektīvus pagaidu pasākumus, lai saglabātu attiecīgos pierādījumus attiecībā uz iespējamo pārkāpumu, ievērojot konfidenciālas informācijas aizsardzības prasības. Šādi pasākumi var ietvert kontrafakta preču un attiecīgā gadījumā to materiālu un darbarīku, ko izmanto šo preču ražošanai un/vai izplatīšanai, kā arī ar minētajām precēm saistīto dokumentu sīku aprakstīšanu, ņemot vai neņemot to paraugus, vai arestu. Šos pasākumus vajadzības gadījumā veic, nesaņemot atbildi no pretējās puses, it īpaši gadījumos, kad jebkura kavēšanās var radīt neatgriezenisku kaitējumu tiesību īpašniekam vai kad ir uzskatāmi redzams, ka pierādījumus var iznīcināt.

Ja pasākumus pierādījumu saglabāšanai veic, nesaņemot otras puses atbildi, puses, uz ko minētie pasākumi attiecas, par tiem informē, vēlākais, tūlīt pēc pasākumu veikšanas. Pēc iesaistīto personu pieprasījuma veic atkārtotu lietas izskatīšanu, ietverot tiesības tikt uzklausītām, lai pieņemamā laika posmā pēc informēšanas par pasākumu veikšanu izlemtu, vai minētie pasākumi ir jāgroza, jāatceļ vai jāapstiprina.

[..]"

C — *Valsts tiesiskais regulējums*

10. *Codice della Proprietà Industriale* (turpmāk tekstā — "*CPI*") [8] cita starpā reglamentē intelektuālā īpašuma aizsardzību tiesā. *CPI* 128. pantā noteikts, ka aizsargājamo tiesību īpašnieks var pieprasīt tā priekšmeta aprakstīšanu (*descrizione*), kas apdraud viņa tiesības. Aprakstīšana ietver pierādījumu par apgalvoto pārkāpumu un tā apjomu. Lietā kompetentā tiesa ar lēmumu, kas nav pārsūdzams, lemj par aprakstīšanas noteikšanu. Tā nosaka pasākumus konfidenciālas informācijas aizsardzībai un var arī pilnvarot paraugu

6 — OV L 157, 45. lpp.; kļūdu labojums OV L 195, 16. lpp.

7 — Skat. Direktīvas 2004/48 20. pantu.

8 — 2005. gada 10. februāra dekrēts Nr. 30/05.

aprakstīšanai. Pretējās puses uzklausīšana var izpalikt, ja ar to tiek apdraudēta rīkojuma izpilde. Ja pieteikums aprakstīšanai ir iesniegts pirms prasības celšanas lietā, tiesa prasības celšanai nosaka termiņu, kas nepārsniedz 30 dienas.

11. Saskaņā ar *CPI* 129. pantu aizsargājamo tiesību īpašnieks turklāt var pieprasīt viņa tiesības apdraudošo preču konfiskāciju.

12. *CPI* 130. pantā cita starpā noteikts, ka aprakstīšana un kontrafakta preču konfiscēšana, ko izpilda tiesu izpildītājs — ciktāl tas nepieciešams, ar eksperta atbalstu — tiek veikta, izmantojot tādus tehniskos līdzekļus kā fotoaparātus un citus palīglīdzekļus. Pieteikuma iesniedzējs var pilnvarot savu pārstāvi vai tehniķi, kuram viņš uzticas, piedalīties pasākumu izpildē.

III — Fakti un prejudiciālie jautājumi

13. Tedesko [*Tedesco*] 2005. gada 21. martā *Tribunale Civile di Genova* saskaņā ar *CPI* 128. un 130. pantu iesniedza pieteikumu aprakstīšanai attiecībā uz uzņēmumiem *Tomasoni Fittings Srl* (turpmāk tekstā — "*Tomasoni*"), kas dibināts Dženovā, kā arī *RWO (Marine Equipment) Ltd* (turpmāk tekstā — "*RWO*"), kas dibināts Eseksā, Apvienotajā Karalistē.

14. Viņš norādīja, ka viņš esot drošības jostu sistēmas izgudrotājs un ir aizsargājis šo izgudrojumu ar patenta pieteikumu. Uzņēmums *RWO*, kurš Itālijā darbojas ar izplatītāja uzņēmuma *Tomasoni* starpniecību, laida tirgū drošības jostu sistēmu ar tehniski identiskām pazīmēm, ar kādām prasītāja produkts bija pieteikts patenta izsniegšanai.

15. *Tribunale Civile di Genova* 2005. gada 5. maijā, neuzklausot pretējās puses lietas dalībniekus, uzdeva aprakstīt varbūtējos kontrafakta produktus. Aprakstīšana vispirms tika veikta *Tomasoni* uzņēmumā Itālijā. 2005. gada 20. jūnijā tiesa, balstoties uz Regulu Nr. 1206/2001, nosūtīja pieprasījumu *Queen's Bench Division of the Supreme Court of England and Wales Senior Master* birojam. Tiesai, kas saņēma pieprasījumu, bija jāveic attiecīgo produktu aprakstīšana *RWO* telpās saskaņā ar Itālijas tiesībām.

16. Aprakstīšanai bija jāattiecas arī uz pārējiem pierādījumiem par apgalvoto rīcību, kā, "piemēram, taču ne tikai": rēķini, preču

pavadzīmes, pasūtījumi, piedāvājuma dokumenti, reklāmas materiāli, informācija no datora arhīva un muitas dokumenti. Turklāt *Tribunale* ir pieļāvusi visu tehnisko līdzekļu izmantošanu, eksperta iesaistīšanu un eksemplāru kā paraugu izņemšanu. Darbībām bija jāaprobežojas ar [pierādījumu] meklēšanai nepieciešamo. Pieteikuma iesniedzējam un viņa pārstāvim vai tehniķim ieskatīšanās dokumentos nebija atļauta.

17. *Senior Master* noraidīja aprakstīšanas veikšanu ar neformālu vēstuli, pamatojot, ka priekšmetu un dokumentu meklēšana un konfiscēšana neatbilst *Senior Master* ierēdņu praksei un veicamā darbība nevar tikt īstenota tiesiskās palīdzības ceļā.

18. Ar 2006. gada 14. marta rīkojumu *Tribunale Civile di Genova* uzdod Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai pieprasījums, lai aprakstītu preces, *Codice Iataliano della Proprietà Industriale e Intellettuale* [Itālijas rūpnieciskā un intelektuālā īpašuma kodekss] 128. un 130. panta izpratnē un saskaņā ar apskatāmās lietas ietvaros iesniedzējtiesas noteiktajiem izpildes noteikumiem Padomes 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 (par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komerclietās) izpratnē un atbilstoši tās jēgai ir saprotams kā "pierādījumu iegūšanas" pasākums, kura ietvaros dalībvalsts tiesa, pamatojoties uz minēto regulu, kompetentajai tiesai var pieprasīt citā dalībvalstī iegūt pierādījumus?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša un pieprasījums, lai aprakstītu preces, nav pilnīgs vai neatbilst Regulas 4. panta nosacījumiem, vai tiesai, kurai šis pieprasījums ir izteikts, ir pienākums,

— Regulas 7. pantā minētajā termiņā un atbilstoši tur norādītajai formai nosūtīt apstiprinājumu par saņemšanu;

— norādīt uz attiecīgajām nepilnībām pieprasījumā, lai tiesa, kas veikusi pieprasījumu, to varētu papildināt vai grozīt?"

19. Tiesvedībā Tiesā Tedesko, Itālijas, Somijas, Zviedrijas, Slovēnijas, Grieķijas, Spānijas valdības, Īrija, Apvienotās Karalistes valdība un Eiropas Kopienu Komisija sniedza rakstveida un mutvārdu apsvērumus.

IV — Vērtējums

A — *Prejudiciālā lēmuma pieņemamība*

20. *Tribunale Civile di Genova* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz jautājumiem par to, kā interpretēt Regulu Nr. 1206/2001, kas ir pieņemta, balstoties uz EKL 61. panta c) punktu un 67. panta 1. punktu. Saskaņā ar EKL 68. panta 1. punktu EK līguma IV sadaļas ietvaros ir pieņemams tikai tādas valsts tiesas lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kuras nolēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību sistēmu nevar pārsūdzēt. Komisija un Spānijas valdība šaubās, vai šajā gadījumā tā tas ir.

21. Atbilstoši judikatūrai EKL 234. panta trešās daļas kontekstā atzīšanas par augstākās instances tiesu pamatā ir konkrēts viedoklis, proti, ka arī zemāko instanču tiesas, kuru lēmumi konkrētajā tiesvedībā nav pārsūdzami, EKL 234. panta trešās daļas izpratnē ir augstākās instances tiesas [9]. Valsts tiesu pienākumam lūgt prejudiciālu nolēmumu ir jānodrošina konsekventa Kopienu tiesību interpretēšana un piemērošana un it īpaši jānovērš, ka kādā dalībvalstī rodas judikatūra, kas nav saderīga ar Kopienu tiesību normām [10]. Šāds risks pastāv arī tad, ja *konkrētajā gadījumā* augstākās instances tiesas uz jautājumu par Kopienu tiesību interpretāciju varētu sniegt galīgu atbildi, to nerisinot Tiesā.

22. Minētie principi vēl jo vairāk piemērojami EKL 68. panta 1. punkta ietvaros, tā kā šajā gadījumā vispār tikai augstākās tiesu instances ir tiesīgas uzdot jautājumu Tiesai. Tiesību uzdot prejudiciālu jautājumu ierobežojums attiecībā uz augstākajām tiesu instancēm, turklāt tieši saistībā ar Regulu Nr. 1206/2001, kas reglamentē tiesisko palīdzību pierādījumu iegūšanā, izrādās problemātisks, jo faktu konstatēšana visumā ir zemāko instanču, nevis augstākās instanču tiesu uzdevums. Lai Regulu Nr. 1206/2001 Tiesa vispār varētu interpretēt, augstākās instances tiesas jēdzienu EKL 68. panta 1. punkta izpratnē pārāk šauri interpretēt nedrīkst. It īpaši aizliegts tikai augstākās

9 — Skat. 1964. gada 15. jūlija spriedumu lietā 6/64 *Costa* (*Recueil*, 1141. lpp.), 1997. gada 4. novembra spriedumu lietā C-337/95 *Parfums Christian Dior* (*Recueil*, I-6013. lpp., 25. punkts) un 2002. gada 4. jūnija spriedumu lietā C-99/00 *Lyckeskog* (*Recueil*, I-4839. lpp., 14. un 15. punkts).

10 — Spriedums lietā *Lyckeskog* (iepriekš minēts 9. zemsvītras piezīmē, 15. punkts).

tiesas uzskatīt par tiesīgām uzdot jautājumu Tiesai.

23. Pamata prāvā *Tribunale Civile di Genova* pieteikumu aprakstīšanai ir apmierinājusi. Minētā procedūra ir pierādījumu nodrošināšanas vai iegūšanas pasākums, kurš tiek veikts, balstoties uz nepārsūdzamu rīkojumu [11].

24. Komisija tomēr iebilst, ka ar rīkojumu noteiktā aprakstīšanas procedūra jau ir noslēgusies ar — kaut arī tikai ar daļēju tiesas, kas saņem pieprasījumu, veiktu izpildi. *Tribunale* tagad ir uzsākusi tiesvedību pamata prāvā, kas beigsies ar pārsūdzamu spriedumu.

25. Turpretim ir jākonstatē, ka līdz šim pieprasījuma rezultātā faktiski pierādījumu nodrošināšanas vai iegūšanas pasākumi Apvienotajā Karalistē nav veikti. Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka pierādījumu iegūšana acīmredzami ir vēl nepieciešama. Pirms tiek virzīts jauns pieprasījums tiesai Apvienotajā Karalistē (vai pirmo pieprasījumu izmantot vēlreiz), tā vēlētos noskaidrot, vai uz tādu pasākumu kā aprakstīšana *CPI* 129. un 130. panta izpratnē attiecas Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas joma.

26. Patiešām, tiesa katra procesuālā pasākuma dēļ, ko norīko ar nepārsūdzamu rīkojumu, nekļūst par augstākās instances tiesu EKL 68. panta 1. punkta nozīmē. Gluži otrādi, nepārsūdzamajam starplēmumam ir jānoslēdz patstāvīga procedūra vai atsevišķs procedūras posms un prejudiciālajam jautājumam ir jāattiecas tieši uz šo procedūru vai procedūras posmu.

27. Ciktāl no materiāliem var secināt, tiesības apdraudoša priekšmeta aprakstīšana ir īpaša procedūra. Tas izriet jau no tā, ka to var pieprasīt pirms prasības celšanas lietā [12]. Pierādījumu nodrošināšanas vai iegūšanas procedūra ir pabeigta tikai tad, ja aprakstīšana ir reāli veikta vai ja tiesa, kura ir norīkojusi aprakstīšanu, atsakās no tās veikšanas, jo tā, piemēram, izrādās neiespējama.

11 — *CPI* 128. panta 4. punkts.

12 — Skat. *CPI* 128. panta 5. punktu.

28. Tieši tāpēc pirmais prejudiciālais jautājums dod izskaidrojumu tam, vai var tikt veikta aprakstīšana, ko pierādījumu iegūšanai pieprasa kādas citas dalībvalsts tiesa, balstoties uz Regulu Nr. 1206/2001. Tātad šis jautājums ir cieši saistīts ar atsevišķu pierādījumu nodrošināšanas vai iegūšanas procedūru aprakstīšanas gadījumā. Tā kā šī procedūra tika pabeigta ar nepārsūdzamu rīkojumu, *Tribunale* ir tiesīga lūgt Tiesai prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar EKL 68. panta 1. punktu saistībā ar EKL 234. pantu. Līdz ar to pirmais prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

29. Otrais prejudiciālais jautājums, manuprāt, tomēr nav pieņemams.

30. Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, Tiesai un valsts tiesām sadarbojoties atbilstoši EKL 234. pantam, tikai valsts tiesai, kas izskata prāvu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpašo raksturu, jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība. Tādējādi, tā kā uzdotie prejudiciālie jautājumi ir par Kopienu tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jāpieņem lēmums [13].

31. Tomēr tāpat Tiesa ir nospriedusi, ka izņēmuma veidā tai, lai pārbaudītu savu kompetenci, ir jāpārbauda apstākļi, kādos valsts tiesa pie tās ir vērsusies [14]. Šajā kontekstā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru iesniedzējtiesas lūgumu Tiesa var atteikties pieņemt lēmumu par valsts tiesas uzdotu prejudiciālo jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka prasītajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvā pastāvošo faktisko situāciju vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai ja Tiesai nav darīti zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai atbilstoši atbildētu uz tai uzdotajiem jautājumiem [15].

32. Uzdodot otro prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādi pienākumi jāveic tiesai, *kas saņem pieprasījumu*, ja pieprasījums ir nepilnīgs vai neatbilst Regulas Nr. 1206/2001 4. panta nosacījumiem, it īpaši, vai apstiprinājums par saņemšanu ir jānosūta Regulas 7. pantā noteiktajā termiņā

13 — Skat. cita starpā 1995. gada 15. decembra spriedumu lietā C-415/93 *Bosman* (*Recueil*, I-4921. lpp., 59. punkts) un 2006. gada 13. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no C-295/04 līdz C-298/04 *Manfredi* u.c. (Krājums, I-6619. lpp., 26. punkts).

14 — Skat. spriedumu lietā *Manfredi* u.c. (iepriekš minēts 13. zemsvītras piezīmē, 27. punkts).

15 — Skat. cita starpā spriedumu lietā *Bosman* (iepriekš minēts 13. zemsvītras piezīmē, 61. punkts) un 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-344/04 *IATA* un *ELFAA* (Krājums, I-403. lpp., 24. punkts).

un formā un vai ir jānorāda uz varbūtējo pieprasījuma nepilnīgumu.

B — *Pirmais prejudiciālais jautājums*

33. Atbildei uz šo prejudiciālo jautājumu nebūs nekādas ietekmes uz lēmumu, kuru iesniedzējtiesa pieņem pierādījumu nodrošināšanas procedūras ietvaros. Gluži otrādi, tā attiecas tikai uz tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, darbību. Ja būtu šaubas par tās pienākumiem, šai tiesai šajā gadījumā būtu jāpieprasa Tiesai Regulas Nr. 1206/2001 interpretācija.

35. Pirmais prejudiciālais jautājums ir jāsaprot kontekstā ar *Senior Master* tiesiskās palīdzības lūguma atteikumu. No tiesas, kas saņēmusi pieprasījumu, īsās atbildes ir jāsecina, ka pasākumi, kā tā uzskata, Regulas piemērošanas jomā neietilpst.

34. Otrais jautājums, neņemot vērā tā atbilstības trūkumu pamata prāvai, ietver arī hipotētisku situāciju. No vienas puses, dokumentos tiešām ir norādes, ka tiesa, kas saņēma pieprasījumu, tā saņemšanu faktiski noteiktajā laikā ir apstiprinājusi ar B veidlapu [16]. Nekas neliecina par to, ka tiesa, kas saņēma pieprasījumu, jauna pieprasījuma saņemšanu pienācīgi neapstiprinātu. No otras puses, nav teikts, ka agrākais vai paredzētais pieprasījums bija vai būs nepilnīgs, kā rezultātā būtu jāpieprasa papildu informācija, izmantojot C veidlapu [17].

36. Turklāt tās atbildi varētu izskaidrot arī kā atsaukšanos uz Regulas Nr. 1206/2001 14. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikto atteikuma pamatojumu. Atbilstoši tam pieprasījumu izpilde, kas saskaņā ar tās tiesas, kas saņem pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem, neietilpst tiesu varas funkcijās, var tikt noraidīta. Tā kā *Tribunale Civile di Genova* pieprasījuma izpildi ir pieprasījusi veikt saskaņā ar īpašu, Itālijas tiesību aktos

16 — Apvienotās Karalistes valdība iesniedz B veidlapu, kas datēta ar 2005. gada 11. jūliju, kā otro pielikumu savam atzinumam. *Tribunale Civile di Genova* šo dokumentu savā rīkojumā tomēr nemin, bet paskaidro, ka tiesa, kas saņēma pieprasījumu, pieprasījuma saņemšanu ir "katrā ziņā apstiprinājusi ar 2005. gada 20. septembra vēstuli". Tātad, kas faktiski ir noticis ar B veidlapu, paliek neskaidrs.

17 — Varētu būt, ka attiecīgam [pieprasījuma] neizpildes iemeslam, proti, ka uz pieteikto pasākumu Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas joma neattiecas, no tiesas, kas saņem pieprasījumu, viedokļa Regulā tomēr domāta H veidlapa. Tomēr šo veidlapu var izmantot arī citu atteikuma iemeslu paziņošanai, piemēram, ja pieprasījums neietilpst tiesu varas funkcijās. Gadījumā, ja tiesu traucē izpildīt pierādījumu iegūšanu saskaņā ar īpašu procedūru, kas paredzēta tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, valsts tiesību aktos (Regulas Nr. 1206/2001 10. panta 3. punkta otrais teikums), tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, turklāt ir jāsniedz informācija, izmantojot E veidlapu. Acīmredzot Anglijas tiesa, kas saņēma pieprasījumu, nav izmantojusi nevienu no minētajām veidlapām.

noteiktu procedūru (Regulas 10. panta 3. punkts)[18], turpinājumā varētu apskatīt 10. panta 3. punkta otrajā teikumā paredzēto nosacījumu.

37. Tāpēc, lai iesniedzējtiesai varētu sniegt lietderīgu atbildi uz pirmo prejudiciālo jautājumu, ir jāpārbauda, vai pieprasījums par objekta, par kuru ir apgalvots, ka tas ir pretrunā ar patentu tiesībām, aprakstīšanu, ieskaitot ar to saistīto darījuma dokumentu meklēšanu, dokumentēšanu un/vai līdzņemšanu, kā arī paraugu izņemšanu, ietilpst Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas jomā un vai tā izpilde nepieciešamības gadījumā pieļauj kādu no minētajiem atteikuma iemesliem.

1) Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas joma

38. Saskaņā ar tās 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu Regulu Nr. 1206/2001 piemēro civillietās un komerclietās, ja dalībvalsts tiesa saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem lūdz kompetentu citas dalībvalsts tiesu iegūt pierādījumus. Turpinājumā no šī noteikuma 2. punkta izriet, ka pierādījumus, kurus lūdz iegūt, ir paredzēts izmantot tiesvedībā, kas jau uzsākta vai paredzēta.

39. Turpmāk es vēlētos aplūkot vispirms pierādījumu iegūšanas jēdziena interpretāciju un tad īpašos apstākļus un tiesību normas, kuriem ir nozīme tiesas aizsardzībā pret intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem. Pēc tam es izvērtēšu iebildumus par Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanu.

a) Pierādījumu iegūšanas jēdziena interpretācija

40. Jēdzienu "pierādījumu iegūšana" Regulas Nr. 1206/2001 1. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē Kopienu likumdevējs precīzāk nedefinē.

18 — Skat. A veidlapu, pieprasījuma 13. punktu, kas ir pievienots Apvienotās Karalistes apsvērumiem kā A 1 pielikums.

41. Tiesa savā judikatūrā saistībā ar Briseles konvenciju [19] ir izvirzījusi principu, ka konvencijas jēdzieni ir jāinterpretē autonomi [20]. Attiecībā uz piemērošanas jomai piemēroto civillietu un komerclietu jēdzienu Briseles konvencijas 1. panta nozīmē Tiesa it īpaši norādīja, ka pēc iespējas jānodrošina līgumslēdzēju valstu un ieinteresēto personu vienlīdzība un no Briseles konvencijas izrietošo to tiesību un pienākumu vienveidība. Tāpēc šā noteikuma teksts nav jāinterpretē, aprobežojoties ar atsauci uz vienas vai otras attiecīgās valsts tiesībām [21].

42. Tas pats attiecas arī uz pierādījumu iegūšanas jēdzienu, no kura interpretācijas ir atkarīga Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas joma. Tāpēc tā nozīme un piemērojamība ir jānosaka, ņemot vērā Regulas jēdzienu nozīmi, tās rašanos, sistēmu un mērķi.

43. Regula Nr. 1206/2001, kā izriet no tās otrā apsvēruma, ir nepieciešama pareizai iekšējā tirgus darbībai, uzlabojot sadarbību starp tiesām pierādījumu iegūšanā, it īpaši, to vienkāršojot un paātrinot. Šis mērķis tiks sekmēts, ja vienkāršoto, Regulā Nr. 1206/2001 paredzēto tiesiskās palīdzības mehānismu piemēro pēc iespējas daudziem tiesu informācijas iegūšanas pasākumiem. Tāpēc pierādījumu iegūšanas jēdziens nebūtu jāinterpretē šauri.

44. Turklāt no Regulas Nr. 1206/2001 1. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta e) un f) apakšpunkta mijiedarbības vispirms izriet, ka pieprasījuma objekts pierādījumu iegūšanai nav stingri ierobežots [22]. Vispirms var pieprasīt ne tikai liecinieku nopratināšanu. Gluži otrādi, no 4. panta 1. punkta

19 — 1968. gada 27. septembra Konvencija par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komerclietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanos (OV L 304, 1. lpp., un — grozītais teksts — 77. lpp.), 1982. gada 25. oktobra Konvenciju par Grieķijas Republikas pievienošanos (OV L 388, 1. lpp.), 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanos (OV L 285, 1. lpp.) un 1996. gada 29. novembra Konvenciju par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanos (OV 1997, C 15, 1. lpp.) (turpmāk tekstā — "Briseles konvencija").

20 — Skat. 2003. gada 15. maija spriedumu lietā C-266/01 *Préservatrice foncière TIARD* (*Recueil*, I-4867. lpp., 20. punkts) attiecībā uz jēdzienu "civillieta un komerclieta" un 2004. gada 5. februāra spriedumu lietā C-265/02 *Frahuil* (*Recueil*, I-1543. lpp., 22. punkts) par jēdzienu "lietas, kas attiecas uz līgumiem". Minēto judikatūru Tiesa ir attiecinājusi arī uz Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) (skat. 2006. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-103/05 *Reisch Montage*, Krājums, I-6827. lpp., 29. punkts).

21 — Spriedums lietā *Préservatrice foncière TIARD* (iepriekš minēts 20. zemsvītras piezīmē, 20. punkts).

22 — Arī Komisija pierādījuma jēdzienam Prakses metodiskajā līdzeklī par pierādījumu iegūšanas regulas piemērošanu piedēvē plašu skaidrojumu. Tā norāda, ka jēdziens "pierādījums" ietver, piemēram, faktisko liecinieku, pušu, ekspertu uzklausīšanu, dokumentu, apliecinājumu uzrādīšanu, faktu konstatāciju, ģimenes vai bērna labklājības noteikšanu (skat. praktisko vadlīniju 8. punktu, pieejamas vietnē http://ec.europa.eu/civiljustice/evidence/evidence_ec_gui-de_de.pdf.).

f) apakšpunkta izriet, ka pierādījumu iegūšana var ietvert arī dokumentus un citus objektus, kurus varētu apskatīt vai kurus varētu izpētīt eksperts. Turklāt iespēju iegūt eksperta slēdzienu apliecina 18. panta 2. punkta pirmais ievilkums, kurā reglamentēta izdevumu atlīdzināšana par ekspertu iesaistīšanu.

45. *Tribunale Civile di Genova* izmeklēšanas lēmumā minētie objekti, drošības jostu sistēmas eksemplāri, kā arī pirkšanas un pārdošanas rēķini, preču pavadzīmes, pasūtījumi, komercpiedāvājuma dokumenti, reklāmas materiāli, datora arhīvā saglabātie dati un muitas dokumenti, kas ar to ir saistīti, ir dokumenti vai apskates objekti, kurus tiesa var apskatīt pati vai kurus var likt novērtēt ekspertam. Tātad izmeklēšanas lēmumā minētie priekšmeti ir principiāli pieejami Regulas Nr. 1206/2001 nozīmē.

b) Pierādījumu nodrošināšana un iegūšana intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma gadījumā

46. Lūguma pamatā ir tiesiskās palīdzības lūgums īpašas procedūras ietvaros, kas paredzēta pierādījumu nodrošināšanai intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma gadījumā. Īpaši noteikumi šādai procedūrai noteikti gan valsts līmenī, gan arī Kopienu tiesībās, kuros šajā situācijā ņemtas vērā īpašas prasības tiesību aizsardzībā. Šie noteikumi, plašāk interpretējot Regulu Nr. 1206/2001, ir jāņem vērā.

47. Ar pierādījumu iegūšanu vispārīgi noteikts, ka faktus un pierādījumus apzīmē tas, kuram ir pienākums iesniegt pierādījumus. Intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks, kurš saņem informāciju par savu tiesību pārkāpumu, bieži saskaras ar grūtībām, ka viņš nevar precīzi nosaukt pierādījumu un viņam arī nav piekļuves pie tā tāpēc, ka tas atrodas pārkāpēja vai trešās personas rīcībā. Turklāt šādos gadījumos galvenokārt ir nepieciešama steidzamība, lai ierobežotu zaudējumus tiesību pārkāpuma gadījumā un lai nodrošinātu pierādījumus, pirms to stāvoklis pasliktinās.

48. Tāpēc intelektuālā īpašuma efektīvai aizsardzībai *TRIPs* līguma 50. pantā paredzētas tiesības tiesām likt veikt steidzamus un efektīvus pagaidu pasākumus, lai, no vienas puses, novērstu preču, sakarā ar kurām izdarīts pārkāpums, laišanu tirgū, un, no

otras puses, lai nodrošinātu pierādījumus attiecībā uz apgalvoto pārkāpumu.

49. Šis *TRIPs* līguma noteikums ir saistīts ar Direktīvas 2004/48 7. pantu [23]. Saskaņā ar to tiesām "[jā]piemēr[o] ātr[i] un efektīv[i] pagaidu pasākum[i], lai saglabātu attiecīgos pierādījumus attiecībā uz iespējamo pārkāpumu". Pasākumi var "ietvert kontrafakta preču un attiecīgā gadījumā to materiālu un darbarīku, ko izmanto šo preču ražošanai un/vai izplatīšanai, kā arī ar minētajām precēm saistīto dokumentu sīku aprakstīšanu, ņemot vai neņemot to paraugus, vai arestu".

50. Itālijā šīs direktīvas prasības valsts tiesību aktos transponē *CPI* 128. un turpmākie panti. Citās dalībvalstīs ir sastopami līdzīgi instrumenti [24]. Apvienotajā Karalistē 1997. gada *Civil Procedure Act* 7. pantā saistībā ar 25.1. panta 1. punkta h) apakšpunktu atļauts pieņemt *search order*. Šie noteikumi kodificē judikatūras ceļā iedibināto *Anton Piller Order* instrumentu [25] [26].

51. Direktīvas 2004/48 noteikumi un mērķis jāņem vērā, interpretējot Regulu Nr. 1206/2001, kaut arī saskaņā ar tās vienpadsmito apsvērumu tās mērķis nav harmonizēt noteikumus attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību [27]. Kā minētajā apsvērumā turpinājumā norādīts — pastāv "Kopienas tiesību akti, kas kopumā reglamentē šādus jautājumus un principā ir piemērojami arī intelektuālajam īpašumam".

52. Ņemot vērā šo pamatojumu, vēlams tiesisko palīdzību saskaņā ar Regulu Nr. 1206/2001 organizēt kā procedūru, kāda paredzēta Direktīvā 2004/48 attiecībā uz pierādījumu nodrošināšanu, lai garantētu intelektuālā īpašuma tiesību efektīvu aizsardzību arī pārrobežu apstākļos.

23 — Skat. Direktīvas 2004/48 ceturto, piekto un septīto apsvērumu. Vairāk par to: McGuire, M. R. "Die neue Enforcement Directive 2004/48/EG und ihr Verhältnis zum TRIPS-Übereinkommen", *Österreichische Blätter für gewerblichen Rechtsschutz und Urheberrecht*, 2004, 255. lpp., kā arī Ibbeken, A. *Das TRIPS-Übereinkommen und die vorgerichtliche Beweishilfe im gewerblichen Rechtsschutz*, Ķelne u.c., 2004.

24 — Skat., piemēram, *Saisie-contrefaçon* Francijā saskaņā ar *Code de la propriété interlectuelle* L. 615-5. pantu. Vācijas, Francijas un Anglijas tiesību salīdzinājums: *Ibbeken, A.* (iepriekš minēts 23. zemsvītras piezīmē).

25 — Skat. *Anton Piller KG v Manufacturing Processes Ltd.* [1976] 1 All E.R: 779.

26 — Skat. Zuckerman, A. *Zuckerman on Civil Procedure*. 2. izdevums, Londona, 2006, 14.175. punkts; izsmeļoši par attīstību *Ibbeken* (iepriekš minēts 23. zemsvītras piezīmē, 111. un turpmākās lpp.).

27 — Ievērojot pamata prāvas faktus, tomēr ir jāņem vērā Direktīvas 2004/48 piemērošanas *ratione temporis*. Direktīva stājās spēkā 2004. gada 22. jūnijā un līdz 2006. gada 29. aprīlim bija jātransponē (skat. Direktīvas 2004/48 20. un 21. pantu). Ņemt vērā direktīvas normas pirms tās transpozīcijas termiņa beigām ir iespējams tikai ierobežoti (skat. 2006. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-212/04 *Adeneler* u.c. (Krājums, I-6057. lpp., 117. un turpmākie punkti)).

c) Iebildumi par Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanu

i) Vai attiecībā uz kratīšanas un izņemšanas pasākumiem Regula Nr. 1206/2001 nav jāpiemēro?

53. Kamēr lielākā daļa no lietas dalībniekiem atbalsta Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanu tādā gadījumā kā šis, Grieķijas valdība, Īrija un Apvienotās Karalistes valdība, būtībā balstoties uz šādiem argumentiem, iebilst pret Regulas piemērošanu:

54. Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka aprakstīšana ietver kratīšanas un izņemšanas pasākumus, kas Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas jomā neietilpst. Pierādījumu iegūšana ir jānorobežo no izmeklēšanas darbībām pirms faktiskās pierādījumu iegūšanas. Turklāt regulās nav noteikumu, kuri aizsargā attiecīgās personas tiesības kratīšanas un izņemšanas gadījumā.

— aprakstīšanas gadījumā notiek kratīšanas un izņemšanas pasākumi (*orders for search and seizure*), kuriem Regulu nepiemēro;

55. Pierādījumu iegūšana izpaužas kā pierādījumu uztvere un novērtēšana ar maņu palīdzību. Liecinieku liecības uzklausa, dokumentus lasa, citus priekšmetus pārbauda. Kā izriet no Regulas Nr. 1206/2001 4. panta 1. punkta e) un f) apakšpunkta, tiesiskā palīdzība ietver visas šīs darbības.

— regula, atšķirībā no Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijas, neattiecas uz aizsardzības un izpildes pasākumiem (*provisional and protective measures*);

56. Tas, ka tiesa vai tiesas apstiprināta persona, piemēram, eksperts, iespējams, arī lietas dalībnieka pārstāvis tiesā, saņem piekļuvi pierādījumiem, ir nosacījums pierādījumu iegūšanas īstenošanai. Pamatojoties uz aprakstīšanas rīkojumu vai uz *search order*, pierādījumu īpašniekam ir pienākums nodrošināt minēto piekļuvi pierādījumiem. Šāda veida rīkojumi, lai iegūtu pierādījumus, tādējādi ir nešķirami saistīti ar pierādījumu iegūšanu. Tas pats ir arī tad, ja tiesa pati

— pieprasītie nodrošināšanas pasākumi Anglijas tiesai ir jālūdz, balstoties uz Regulu Nr. 44/2001.

pierādījuma objektus uz vietas neapskata, bet iesaista citas personas, lai dokumentētu priekšmetus vai izņemtu paraugus, un ja dokumentācija (fotokopijas, fotogrāfijas, uz datu nesējiem saglabāti dati utt.) vai paraugi tiek vēlāk iesniegti tieši tikai tiesai.

57. Turklāt pierādījumu saglabāšanas pasākumu gadījumā tiek nodrošināta arī attiecīgās personas tiesību aizsardzība. Attiecīgi rīkojumi par pierādījumu iegūšanu tiek izdoti tiesiskās palīdzības ietvaros parasti saskaņā ar tiesas, kas saņem pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem (Regulas Nr. 1206/2001 10. panta 2. punkts). Ar to ir nodrošināts, ka tiek ievērotas pierādījumu iegūšanas vietā spēkā esošās procesuālās normas. Tās aizstāv pretējās puses un arī trešās personas, kuru rīcībā atrodas pierādījumi, tiesības.

58. Ja pierādījumu iegūšana izņēmuma kārtā tiek veikta saskaņā ar tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem (Regulas Nr. 1206/2001 10. panta 3. punkts), pretējā puse vai trešā persona pierādījumu iegūšanas vietā sastopas ar nepazīstamām procesuālajām tiesībām.

59. Pierādījumu nodrošināšanas pasākumu gadījumā attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu ir jāpiebilst, ka šie pasākumi ir harmonizēti Direktīvā 2004/48. Dalībvalstu procesuālās tiesības — pieņemot, ka direktīva transponēta pareizi — šajā gadījumā var savā starpā atšķirties tikai tiktāl, ciktāl direktīvas noteiktā rīcības brīvība transponēšanas ziņā to pieļauj. Cita starpā dalībvalstu tiesību aktiem ir jāatbilst vispārīgi piemērojamiem principiem — kā, piemēram, lietas taisnīgas izskatīšanas principam, mājokļa un īpašuma aizsardzības principam, kurus garantē Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija (ECTK).

60. Ja pierādījumu iegūšana saskaņā ar citas valsts procesuālajām tiesībām tomēr ir pretrunā ar valsts tiesību aktiem vai būtisku praktisko grūtību dēļ nav iespējama, tad kā pēdējā iespēja atliek pieprasījuma noraidīšana (Regulas Nr. 1206/2001 10. panta 3. punkta otrais teikums). Tiesai, kas saņem pieprasījumu, esot mazāk radikālai, tomēr vispirms jāmēģina izpildīt pieprasīto pasākumu ierobežotā veidā, lai tiktu ievērotas valsts iekšējās garantijas [28].

61. Visbeidzot, ir jānorāda, ka līdzšinējie apsvērumi attiecas uz gadījumu, kad pierā-

28 — Skat. sīkāk šajā sakarā šo secinājumu 111. punktu.

dījumu īpašnieks pierādījumu iegūšanā piedalās brīvprātīgi. Tikai tad, ja attiecīgā persona nenodrošina piekļuvi pierādījumiem, vajadzības gadījumā jāizmanto piespiedu pasākumi pierādījumu iegūšanas īstenošanai. Šāds intensificēts attiecīgās personas tiesību aizskārums ar Regulas Nr. 1206/2001 13. pantu atbilst vienīgi valsts, kas pieprasījumu saņem, *lex fori*.

62. To attiecinot uz šo gadījumu, Anglijas tiesai aprakstīšana atbilstoši pieprasījumam, ja nepastāv atteikuma iemesli, tad principā būtu jāveic saskaņā ar *CPI* 128. un 130. pantu. Turklāt pierādījumu iegūšana pirmām kārtām attiecas uz drošības jostu sistēmas dokumentāciju un attiecīgiem dokumentiem un datiem. Tā var arī attiekties uz dokumentu un uzskates objektu izņemšanu, ciktāl tā ir nepieciešama, lai iesniegtu priekšmetus ekspertam vai tiesai, kas saņem vai iesniedz pieprasījumu tiešai pierādījumu novērtēšanai. Šajā ziņā ir jāņem vērā samērīguma princips.

63. Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2004/48 7. pantu ir jānodrošina konfidenciālas informācijas aizsardzība. Šis pienākums tiklab attiecas uz tiesu, kas saņem, kā arī uz tiesu, kas iesniedz pieprasījumu. Tāpēc *Tribunale Civile di Genova* pieteikuma iesniedzējam un viņa pārstāvim ir atļāvusi piedalīties aprakstīšanā, tomēr nedodot viņiem tiesības ieskatīties izņemtajos dokumentos un lūdzot nosūtīt dokumentus slēgtā aploksnē. Būtu saprotams, piemēram, ka *Tribunale* jutīgos darījumu dokumentus tikai tad iekļauj tiesvedībā, ja, balstoties uz dokumentāciju, ir pārliecināta par patenta pārkāpumu. Tikai šādā gadījumā ir nepieciešama informācija par pārdošanas datiem, lai noteiktu kaitējuma apmēru.

64. Ja *RWO* neizsniedz priekšmetus labprātīgi, Regulas Nr. 1206/2001 13. pants atļauj piemērot piespiedu līdzekļus. Tā kā Anglijas tiesībās tas ir iespējams un nepieciešams pierādījumu iegūšanas īstenošanai, drošības jostu sistēmas paraugs varētu tikt konfiscēts.

65. Tāpēc tēze, ka *Tribunale Civile di Genova* pieprasītie pasākumi kā kratīšanas un izņemšanas pasākumi neietilpst Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas jomā, vispārīgi nav pareiza.

ii) "Pre-trial discovery" aizliegums

66. Apvienotās Karalistes valdības šaubas par tiesiskās palīdzības attiecināšanu uz

pierādījumu saglabāšanas pasākumiem pirms lietas izskatīšanas acīmredzot saistītas arī ar t.s. *pre-trial discovery* režīmu, par kuru vēl joprojām diskutē Hāgas konference [29].

67. Vispirms ir jāatzīmē, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1206/2001 1. panta 2. punktu nedrīkst iesniegt pieprasījumu iegūt pierādījumus, *kurus nav paredzēts izmantot tiesvedībā, kas uzsākta vai paredzēta*. Tas, vai pieprasījums pilnībā atbilst šīm prasībām, saskaras ar zināmām šaubām attiecībā uz citu pierādījumu aprakstīšanas rīkojumu par pārmesto rīcību, kā, piemēram, taču ne izsmeļoši: rēķini, preču pavadzīmes, pasūtījumi, piedāvājuma dokumenti, reklāmas materiāli, dati no datora arhīva un muitas dokumenti.

68. Pretēji Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijai (tās 23. pants), Regulā Nr. 1206/2001 nav tādu skaidru atrunu *pre-trial discovery*. Padome sakarā ar Regulas Nr. 1206/2001 pieņemšanu ir sniegusi šādu skaidrojumu Nr. 54/01 [30]: "'*Pre-trial discovery*', ieskaitot izmeklēšanu (tā dēvētā "fishing expeditions"), ir izslēgta no šīs regulas piemērošanas jomas."

69. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Padomes paziņojums protokolam var tikt ņemts vērā tiesību akta interpretācijā, ciktāl tā apgalvojumi ir atspoguļoti arī tiesību akta saturā un ja tas noder vispārīga jēdziena noskaidrošanai [31]. Šīs lietas kontekstā paziņojums protokolam precizē "pierādījuma izmantošanu uzsāktā vai paredzētā tiesvedībā" nosacījumu Regulas Nr. 1206/2001 1. panta 2. punkta nozīmē.

70. Turklāt paziņojumā minētā *pre-trial discovery* izslēgšana nav jāsaprot tādā veidā, ka katra faktu konstatēšanas procedūra būtu izslēgta pirms tiesvedības tiesā uzsākšanas lietā. Tas ir pretrunā ar 1. panta 2. punkta formulējumu. Gluži otrādi, paziņojumā iz-

29 — Ko tieši saskaņā ar Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijas 23. pantu ietver šis nosacījums, līdz galam nav noskaidrots. *Pre-trial discovery* jēdziena interpretācija bija līgumslēdzēju valstu paskaidrojošo apsvērumu un vairāku Hāgas konferences aspriežu priekšmets (skat. *Conclusions and Recommendations adopted by the Special Commission on the practical operation of the Hague Apostille, Evidence and Service Conventions* [2003. gada 28. oktobris–4. novembris], 29.–34. punkts, pieejams vietnē: http://hcch.e-vision.nl/upload/wop/lse_concl_e.pdf.; skat. arī Nagel, H. un Gottwald, P. *Internationales Zivilprozessrecht*. 6. izdevums, Ķelne, 2006, § 8, 68. un turpmākie punkti). Principā tie ir pasākumi, kuri *common law* pirmām kārtām Amerikas tiesībās paredzēti informācijas, kas atrodas pretējās puses rīcībā, iegūšanai pirms tiesas sēdes.

30 — Skat. Padomes dokumentu Nr. 10571/01, 16. lpp., 2001. gada 4. jūlijs.

31 — Skat. Tiesas 1991. gada 26. februāra spriedumu lietā C-292/89 *Antonissen* (*Recueil*, I-745. lpp., 18. punkts), 1998. gada 3. decembra spriedumu lietā C-368/96 *Generics* u.c. (*Recueil*, I-7967. lpp., 26. un 27. punkts) un 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-402/03 *Skov* un *Bilka* (Krājums, I-199. lpp., 42. punkts).

skaidrots, ka pierādījumam jābūt vismaz tik precīzi noteiktam, ka ir saskatāma sakarība ar uzsākto vai paredzēto tiesvedību un ka tiesiskā palīdzība drīkst attiekties tikai uz pašu pierādījumu, taču ne uz apstākļiem, kuriem ir tikai netiešs sakars ar tiesvedību tiesā.

71. Lai novērstu pretējās puses iztaujāšanu tā dēvētajā pierādījumu meklēšanas ekspedīcijā (*fishing expedition*), rīkojumos par pierādījumiem attiecībā uz noteiktu dokumentu iesniegšanu jānošķir turpmākais.

72. Pierādījumu iegūšanas rīkojums nav pieņemams, ja dokumenti, kuru iesniegšana tiek lūgta, vispirms nepieciešami derīgu pierādījumu sameklēšanai, taču kā tādi nenoder pierādīšanas mērķiem lietā (tā dēvētais "train of enquiry" — nepieņemama pierādīšanai nozīmīgo materiālu meklēšana). Šādos gadījumos pierādījumi tiek izmantoti vienīgi netieši. "Izmantošanas [..] tiesvedībā tiesā" nosacījums tātad nav realizēts.

73. Turpretim pierādījumu iegūšanas rīkojums attiecībā uz dokumentu iesniegšanu, kuri tiks atrasti tikai tā izpildes gaitā, ir pieņemams, ja tie ir pietiekami precīzi apzīmēti vai aprakstīti un tiem ir tieša saistība ar strīda priekšmetu. Tikai tā var izvairīties no tā, ka pierādījumu iegūšana ārpus strīda priekšmeta nenodara ļaunumu pretējai pusei.

74. Pamata prāvā Itālijas tiesas rīkojums pierādījumu iegūšanai, ar kuru tiek pieprasīts aprakstīt pirkšanas un pārdošanas rēķinus, preču pavadzīmes, pasūtījumus, komercpiedāvājuma dokumentus, reklāmas materiālus, datora arhīvā saglabātus datus un muitas dokumentus, paredzēts pierādījumu meklēšanai. Ar dokumentu palīdzību prasītājs pierādīs patenta pārkāpumu kā tādu, kā arī tā apmēru, un līdz ar to aprēķinās apmēru varbūtējai prasībai atlīdzināt zaudējumu. Ciktāl šie pierādījumi jāizmanto uzsāktā vai paredzētā tiesvedībā, Itālijas tiesas pieprasījums ir pieņemams.

75. Tikmēr nepieņemama minētajā rīkojumā par pierādījumu iegūšanu ir Itālijas tiesas rīcība, pieprasot citu dokumentu aprakstīšanu, kas netiek nosaukti ("piemēram, taču ne tikai"). Šajā gadījumā nav precīzi nosaukti citu dokumentu veidi.

iii) Pierādījumu iegūšanas norobežošana no aizsardzības un izpildes pasākumiem

76. Grieķijas valdība un Īrija, kā arī Apvienotās Karalistes valdība citādi nekā pārējie lietas dalībnieki uzskata, ka aprakstīšana, ieskaitot dokumentu un paraugu izņemšanu, ir aizsardzības un izpildes pasākumi un nevis pierādījumu iegūšana Regulas Nr. 1206/2001 nozīmē. Šī tēze ir balstīta uz divām premisām, proti, pirmā, ka aizsardzības un izpildes pasākumi neietilpst Regulas piemērošanas jomā un, otrkārt, ka šajā lietā esošie pierādījumu aizsardzības pasākumi ir tādi aizsardzības un izpildes pasākumi. Pirmajai premisai es varu piekrist, taču ne otrajai.

— Aizsardzības un izpildes pasākumi neietilpst Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas jomā

77. Pirms Regulas Nr. 1206/2001 pieņemšanas būtībā Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencija bija noteicošais pamats tiesiskajai palīdzībai pierādījumu iegūšanas gadījumā — katrā ziņā starp konvencijas līgumslēdzējām valstīm, pie kurām gan pieder tikai vienpadsmit dalībvalstis [32]. Tiesiskā palīdzība visā Kopienā (izņemot Dāniju) Regulā jābalsta uz vienotiem pamatiem un vairāk jāvienkāršo [33].

78. Vācijas Federatīvās Republikas iesniegto ierosmi, lai pieņemtu Padomes regulu par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komerclietās [34], noraidīja, piemērošanas jomu definējot Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijas 1. pantam atbilstošā formulējumā. Tātad Regula būtu jāpiemēro pieprasījumam par pierādījumu iegūšanu vai citai procesuālai darbībai, izņemot tiesas vai ārpustiesas dokumentu izsniegšanu, un *aizsardzības un izpildes pasākumiem* [35]. Minētos pasākumus, kā tiek uzsvērts Vācijas ierosmes septītajā un astotajā apsvērumā, no vienas puses, jau ietver Padomes 2000. gada 29. maija Regula (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpustiesas

32 — Skat. Regulas Nr. 1206/2001 sesto apsvērumu.

33 — Berger, C. "Die EG-Verordnung über die Zusammenarbeit der Gerichte auf dem Gebiet der Beweisaufnahme in Zivil- und Handelssachen (EuBVO)", *Praxis des Internationalen Privat- und Verfahrensrechts — IPRax* 2001, 522. lpp.

34 — OV 2000, C 314, 1. lpp.

35 — Vācijas iniciatīvas angļu valodas tulkojums, uz kuru norāda Apvienotā Karaliste, šajā ziņā, šķiet, ir kļūdains, tā kā šī daļa ir pārtulkota kā "measures for the preservation of evidence or enforcement". Turpretim franču valodas redakcija tāpat kā oriģinālā vācu valodas redakcija pieturas pie Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijas teksta un min "mesures conservatoires ou d'exécution". Pēc iepriekšējā piemēra angļu valodas redakcijai būtu jāskan: "orders for provisonal or protective measures".

civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs [36] un, no otras puses, Briseles konvencija.

Tādējādi Regula Nr. 1206/2001 un konvencijas rašanās konteksts pierādījumu iegūšanas un aizsardzības un izpildes pasākumu turpmākai norobežošanai neder.

79. Regulā Nr. 1206/2001, atšķirīgi no ierosmes, atteicās no "citu procesuālo darbību" iekļaušanas tās piemērošanas jomā un tajā ir minēta vienīgi pierādījumu iegūšana. Tāpēc aizsardzības un izpildes pasākumi arī nav kategoriski jāizņem no piemērošanas jomas, tie varētu tikt uzskatīti vienīgi par citām procesuālām darbībām, bet ne par pierādījumu iegūšanu. Tādējādi pareizs ir pieņēmums, ka aizsardzības vai izpildes pasākumi neietilpst Regulas piemērošanas jomā.

81. Ņemot vērā izvirzīto mērķi, viens no otra ir jānorobežo divi pagaidu pasākumu veidi, proti, no vienas puses, rīkojumi, kas paredzēti paša sprieduma [izpildes] nodrošināšanai, un, no otras puses, pierādījumu iegūšanas un nodrošināšanas pasākumi, kā piemēru ilustrējot šo prāvu, ko izskata *Tribunale Civile di Genova*.

— Vai pierādījumu nodrošināšanas pasākums ir aizsardzības un izpildes pasākums?

82. Ja spriedums būs labvēlīgs prasītājam, atbildētājam tajā būs noteikts pienākums atturēties no tiesību pārkāpuma un šajā gadījumā atlīdzināt zaudējumus. Efektīvs pasākums prasības izbeigt nelikumīgu darbību nodrošināšanai ir neatļauto preču vai to izgatavošanai paredzēto ierīču konfiscēšana.

80. Bet, vai pareiza ir arī otrā premisa, ka pierādījumu nodrošināšanas un iegūšanas pasākums, kā pamata prāvā pieprasītā aprakstīšana, ir aizsardzības un izpildes pasākums, kuram Hāgas pierādījumu iegūšanas konvenciju un arī Regulu Nr. 1206/2001, kas ir veidota uz tās pamata, nepiemēro, nav teikts.

83. Par šādu pasākumu vēlākai sprieduma izpildes nodrošināšanai — tātad, piemēram, visu krājumā esošo drošības jostu sistēmu eksemplāru konfiscēšanai, lai kavētu to izplatīšanu — šīs lietas kontekstā runa nav.

36 — OV L 160, 37. lpp.

Tam būtu jābūt balstītam uz *CPI* 129. pantu. Turpretim iesniedzējtiesa pierādījumu nodrošināšanas pasākumu Anglijas tiesai ir pieprasījusi saskaņā ar *CPI* 128. pantu.

84. Direktīvas 2004/48 7. pantā neveiksmīgā kārtā šie abi pagaidu pasākumu veidi ir sajaukti. Tā ievadā ir runa par pierādījumu nodrošināšanas pasākumiem, pie kuriem tad cita starpā tiek pieskaitīta neatļauto preču, kā arī šajā gadījumā šo preču izgatavošanai un/vai pārdošanai nepieciešamo izejvielu un iekārtu, un ar tiem saistīto dokumentu konfiscēšana. Kā paskaidrots, faktiski tie ir nevis pierādījumu nodrošināšanas pasākumi, bet gan galvenā prasījuma nodrošināšanas pagaidu pasākumi.

85. Direktīvas 2004/48 ietvaros pasākumu skaidra nodalīšana būtu lieka. Taču Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas jomas noteikšanā tai ir būtiska nozīme, jo Regula ir piemērojama nevis attiecībā uz pagaidu pasākumiem galvenā prasījuma nodrošināšanai, bet gan uz pierādījumu nodrošināšanas pasākumiem.

86. Šādu aizsardzības un izpildes pasākumu jēdziena izpratni apstiprina arī sistemātiska šī jēdziena funkcijas apsvēršana Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijas noteikumu kontekstā. Izņēmumam attiecībā uz šāda veida pasākumiem viena no otras ir jānorobežo pierādījumu iegūšanas konvencijas un Briseles konvencijas piemērošanas jomas. Šo mērķi skaidri uztver Vācijas ierosme regulas pieņemšanai [37].

87. Apvienotās Karalistes valdībai ir jāpiekrīt tādā aspektā, ka pierādījumu iegūšanas jēdzienam Regulas Nr. 1206/2001 nozīmē tāpat nebūtu jāietver aizsardzības un izpildes pasākumi, kuri ietilpst Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomā, jo šajā ziņā pastāv tā pati norobežošanas nepieciešamība.

88. Tomēr Īrija un Apvienotās Karalistes valdība tāpat uzskata, ka šajā lietā strīdīgos pierādījumu nodrošināšanas pasākumus Anglijas tiesa varēja pieprasīt, balstoties tieši uz Regulas Nr. 44/2001 31. pantu, tā ka norāde uz Regulu Nr. 1206/2001 atkrīt.

89. Regulas Nr. 44/2001 31. pantā — līdzīgi kā Briseles konvencijas 24. pantā — noteikts, ka "prasības pieteikumu var iesniegt dalīb-

37 — Skat. iniciatīvas septīto un astoto apsvērumu.

valsts tiesā tādiem pagaidu pasākumiem, ietverot aizsardzības pasākumus, kuri attiecīgajā valstī paredzēti tiesību aktā, pat ja saskaņā ar šo regulu lietas būtība ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā".

90. Spriedumā lietā *St. Paul Dairy Industries* Tiesa ir konstatējusi, ka Briseles konvencijas 24. pants nav piemērojams patstāvīgiem pierādījumu nodrošināšanas un iegūšanas pasākumiem pirms prasības celšanas [38].

91. Tiesa, pamatojot minēto, cita starpā ir norādījusi, ka ar pagaidu pasākumiem Briseles konvencijas 24. panta izpratnē ir jāsaprot tādi pasākumi, kas Konvencijas piemērošanas jomā ietilpstošajos jautājumos ir iecerēti faktiskās vai juridiskās situācijas saglabāšanai, lai nodrošinātu tiesības, kuru atzīšanu parasti lūdz tiesai, kurai ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības [39]. Noteikums tādējādi attiecas uz pasākumiem, kas paredzēti materiāli tiesisko prasījumu nodrošināšanai, tomēr ne tādu procesuālo pasākumu izpildei kā pierādījumu meklēšana [40].

92. Tiesa turpinājumā ir minējusi arī risku, ka Regulā Nr. 1206/2001 paredzētie noteikumi par tiesisko palīdzību pierādījumu iegūšanas gadījumā varētu tikt apieti, ja pierādījumu iegūšanas pasākumus, balstoties uz Briseles konvencijas 24. pantu, tieši varētu pieprasīt tiesa, kas lietā nav kompetenta [41]. Līdz ar to Tiesa netieši ir norādījusi, ka patstāvīgi pierādījumu nodrošināšanas un iegūšanas pasākumi ir jākvalificē kā pierādījumu iegūšana Regulas Nr. 1206/2001 nozīmē.

93. Tātad Īrijas un Apvienotās Karalistes par pašu svarīgāko uzskatītā iespēja pierādījumus, balstoties uz Regulas Nr. 44/2001 31. pantu, ļaut tieši nodrošināt tiesai pierādījumu atrašanās vietā, kā izriet no Tiesas judikatūras, nav piemērojama [42]. Tādējādi, ja pierādījumu nodrošināšanas pasākumi tiek

38 — Tiesas 2005. gada 28. aprīļa spriedums lietā C-104/03 (Krājums, I-3481. lpp., 25. punkts). Skat. arī Geimer, R., un Schütze, R. A., *Europäisches Zivilverfahrensrecht*. 2. izd., Minhene, 2004, A 1 — EuGVVO (Regula Nr. 44/2001) 2. pants, 92. punkts, un EuGVVO (Regula Nr. 44/2001) 31. pants, 32. punkts.

39 — Spriedums lietā *St. Paul Dairy Industries* (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē, 13. punkts).

40 — Tāpat arī CFEM *Facades* SA v *Bovis Construction* Ltd [1992] I.L. Pr. 561 QBD, kā arī Schlosser, P. *EU-Zivilprozessrecht*. 2. izd., Minhene, 2003, EuGVVO (Regula Nr. 44/2001) 32. pants, 7. punkts, un Briseles konvencijas 1. pants, 4. punkts.

41 — Spriedums lietā *St. Paul Dairy Industries* (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē, 23. punkts).

42 — Pilnībā var diskutēt par to, vai pieteikuma iesniedzējam nebija jāizmanto abas izvēles iespējas — pierādījumu meklēšana tiesiskās palīdzības ceļā vai pierādījumu meklēšana ar tiesas palīdzību pierādījuma atrašanās vietā. Otrais ceļš, iespējams, varētu būt ātrāks, tomēr tas ietver risku, ka ārvalstīs iegūtos pierādījumus tiesa, kurā iesniegta lieta, neatzīs. (Kritiski par Tiesas pieeju, piemēram: Mankowski, P. "Selbständige Beweisverfahren und einstweiliger Rechtsschutz in Europa", *Juristenzeitung*, 2005, 1144. lpp., un Hess, B. un Zhou, C. "Beweissicherung und Beweisbeschaffung im europäischen Justizraum", *Praxis des Internationalen Privat- und Verfahrensrechts—IPRax*, 2007, 183. lpp.). Neatkarīgi no tā, vai un, attiecīgajā gadījumā, kādos apstākļos Briseles konvencijas vai Regulas Nr. 44/2001 piemērošana neatkarīgai pierādījumu iegūšanas procedūrai ir vēlama, minētie autori tomēr neapšauba, ka katrā ziņā tai piemērojama Regula Nr. 1206/2001.

uzskatīti par Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas gadījumiem, nerodas arī norobežošanas problēma. Drīzāk šādu pasākumu izslēgšana no Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomas tieši nozīmē, ka tiesiskā palīdzība ir iespējama saskaņā ar Regulu Nr. 1206/2001, lai pierādījumu nodrošināšana, kādā citā dalībvalstī balstoties uz Kopienu tiesībām, ir vispār iespējama.

d) Starpsecinājums

94. Līdz ar to starpsecinājumā var konstatēt, ka aprakstīšana *CPI* 128. un 130. panta nozīmē, kura izpildi lūdz *Tribunale Civile di Genova*, uzskatāma par pierādījumu iegūšanu saskaņā ar Regulas Nr. 1206/2001 1. pantu. Tiesai, kas saņem pieprasījumu, tas jāizpilda tiktāl, ciktāl pasākumi ir aprakstīti pietiekami precīzi, lai ir saskatāma sakarība starp meklējamiem pierādījumiem un (šajā gadījumā, vēl izskatāmo) strīdu un ciktāl nepastāv pamatojums atteikumam.

2) Atteikuma pamatojumi

95. Regulas Nr. 1206/2001 14. pantā paredzēti iemesli, atbilstoši kuriem tiesa, kas saņem pieprasījumu, var atteikt pieprasījuma izpildi. Saskaņā ar 14. panta 2. punkta a) apakšpunktu tiesa, kas saņem pieprasījumu, var atteikt pieprasījuma izpildi it īpaši tad, ja uz to šī regula neattiecas. Tomēr, kā parāda līdzšinējā pārbaude, Regula izskatāmajā lietā ir piemērojama. Turklāt pieprasījuma izpilde var tikt atteikta, balstoties uz 14. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ja pieprasījuma izpilde saskaņā ar tās tiesas, kas saņem pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem neietilpst tiesu varas funkcijās.

96. Turklāt Regulas Nr. 1206/2001 10. panta 3. punkta otrajā teikumā ir ietverta pieprasījumam sabiedriskās kārtības atruna, kurai jābūt izpildītai saskaņā ar tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, [dalībvalsts] tiesību aktiem. Iesniedzējtiesa šo iespēju ir izmantojusi, lūdzot pieprasījuma izpildi saskaņā ar *CPI* 129. un 130. pantu. Vispārīgi tiesai, kas saņem pieprasījumu, vienlīdz ir jāatbilst šādam pieteikumam, ja vien pieteiktā procedūra nav pretrunā ar tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem vai ja nav būtisku praktisko grūtību.

97. Abos atteikuma gadījumos ir norādes uz valsts, kas iesniedz pieprasījumu, tiesību noteikumiem. Šīs valsts tiesību normas Tiesa nevar interpretēt, lai konstatētu, kuras pilnvaras saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem ir tiesu varai vai kādas pierādījumu iegūšanas

procedūras nav pretrunā ar valsts iekšējām tiesībām, vai nav izpildāmas faktisku iemeslu dēļ. Šie izvērtējumi paliek tiesas, kas saņem pieprasījumu, ziņā.

98. Tomēr saskaņā ar Tiesas judikatūru — ja Kopienu tiesību noteikums norāda uz valsts tiesību aktiem un praksi, dalībvalstis nevar veikt pasākumus, kas varētu apdraudēt Kopienu tiesiskā regulējuma, kurā šis noteikums ir integrēts, lietderīgo iedarbību [43]. Šajā gadījumā Regulā noteiktas valsts tiesu brīvības ārējās robežas, kas tiek pārkāptas, ja attiecīgie valsts tiesību akti apšauba Regulas lietderīgo iedarbību. Šajā kontekstā Tiesas uzdevums ir interpretēt Regulu saistībā ar šo robežu ievērošanu.

99. Turklāt kā vispārīgu vadlīniju piemēro to, ka iespēja atteikties izpildīt pieprasījumu iegūt pierādījumus būtu jāattiecina tikai uz stingri noteiktiem izņēmuma gadījumiem, lai nodrošinātu Regulas efektivitāti, kā tas tiek uzsvērts Regulas Nr. 1206/2001 vienpadsmitajā apsvērumā.

100. Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka tiesa, kas saņēma pieprasījumu, to ir noraidījusi, jo tas neietilpst Regulas Nr. 1206/2001 piemērošanas jomā. Uz iespējamiem atteikuma iemesliem tā nav balstījusies [44]. Tāpat kā Īrija, Apvienotā Karaliste domā, ka pieteikto pasākumu izpilde tomēr jebkurā gadījumā neietilpst arī Anglijas tiesu varas funkcijās.

101. Uz precedentiem balstītajās tiesībās (*common law*) tiesai vai tiesā esošai struktūrvienībai pierādījumi nav jāiegūst. Gluži otrādi, lietas dalībniekiem pašiem ir jāsagādā pierādījumi. *Supervising solicitor*, kurš nodod un izpilda *search order* saskaņā ar 1997. gada *Civil Procedure Act* [Civilprocesa likums] 7. pantu gan ir tiesas iecelta, bet neatkarīga tiesību aizsardzības sistēmai piederīga persona (*officer of the court*), taču ne tiesas darbinieks (*agent*).

102. Turpretim Zviedrijas un Somijas valdības, kā arī Komisija savās atbildēs uz Tiesas jautājumu ir pamatoti norādījušas, ka ir jānošķir *rīkojums* par pierādījumu meklēšanas pasākumu un tā *izpilde*. Pierādījumu iegūšanas pieprasījuma izpilde nevar tikt atteikta tāpēc, ka konkrētu pierādījumu iegūšanas procedūru izpilde nav tiesu uzdevums. Turpretim izšķirošs ir tas, ka tiesas ir pilnvarotas noteikt pieprasītos pasākumus.

43 — Tiesas 2007. gada 18. janvāra spriedums lietā C-385/05 *CGT* (Krājums, I-611. lpp., 35. punkts) ar norādi uz 2003. gada 9. septembra spriedumu lietā C-151/02 *Jaeger* (*Recueil*, I-8389. lpp., 59. punkts).

44 — Par to liecina tas, ka tiesa, kas saņēma pieprasījumu, to nav nosūtījusi atpakaļ, izmantojot E vai H veidlapu.

Attiecīgas pilnvaras Anglijas tiesām, šķiet, piešķir 1997. gada *Civil Procedure Act* 7. pants saistībā ar *Civil Procedure Rules* [Civilprocesa noteikumi] 25. pantu [45].

104. Ja tikai tiesas pašas veikta pierādījumu meklēšana tiktu uzskatīta par tādu, kas attiecas uz tiesu varu, Regulas lietderīgā iedarbība būtu pārāk ierobežota. Tādējādi, piemēram, nevarētu ņemt vērā arī ekspertīzes, ar kurām tāpat nodarbotos nevis pati tiesa, bet eksperts.

105. Tādējādi atteikumu nevar pamatot ar tiesu varas nepilnību, ja pierādījumu nodrošināšanas pasākumu, kā aprakstīšanu *CPI* 128. un 130. panta nozīmē saskaņā ar dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu, tiesību aktiem, tiesa veic nevis pati, bet neatkarīga tiesību aizsardzības sistēmai piederīga persona, kuru ir apstiprinājusi tiesa.

103. Kā pamatoti uzsver Komisija, pie tam netiek prasīts, ka "tiesu varu" var realizēt tikai organizatoriski tiesas kompetencē iesaistītas personas. Arī *supervising solicitor*, kuru — kaut arī pēc lietas dalībnieka pieteikuma — ieceļ tiesa, lai tas gādātu par *search order* likumīgu nodošanu un izpildi, var tikt uzskatīts par tiesu varas sastāvdaļu. To apstiprina tas, ka tikai noteiktiem, īpaši pieredzējušiem *solicitors* tiek uzticēta šī funkcija [46]. Turklāt nepieciešamā neitralitāte viņu uzdevumu izpildei tiek nodrošināta tādējādi, ka viņi nevar piederēt tam pašam advokātu birojam, pie kura pieder pieteikuma iesniedzēja pārstāvis [47].

106. Iebildums, ka pierādījumu vākšana uz precedentiem balstītajās tiesībās (*common law*) ir lietas dalībnieku ziņā, varētu tikt saprasts arī kā norāde uz nosacījumu, kas atrodams Regulas Nr. 1206/2001 10. panta 3. punkta otrajā teikumā. Atbilstoši tam tiesa, kas saņem pieprasījumu, to var atteikties izpildīt tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, valsts tiesību aktos noteiktajā veidā, ja tas ir pretrunā ar saviem tiesas [valsts] tiesību aktiem vai ja pastāv būtiskas praktiskās grūtības.

107. Turklāt pirmām kārtām ir jākonstatē, ka šis nosacījums ir lieks tad, ja pieprasītais

45 — Praksē tiesa, šķiet, šo instrumentu drīzāk izmanto ierobežoti. Parasti ir acīmredzams, ka lietas dalībniekiem pašiem ir pienākums izpaust viņu rīcībā atrodošos dokumentus un priekšmetus (*disclosure*). Tikai tad, ja pierādījumu nodrošināšanai ar *disclosure* procedūru nepietiek, jāizdod *search order* (skat. *Zuckerman A.*, minēts 26. zemsvītras piezīmē, 14.177. punkts).

46 — *Practice Direction* 25 — *Interim injunctions*, 7.2.

47 — *Practice Direction* 25 — *Interim injunctions*, 7.6.

pasākums saskaņā ar nepazīstamiem tiesību aktiem gluži nesaskan ar iekšējiem tiesību aktiem un praksi valstī [48]. Pretējā gadījumā Regulas Nr. 1206/2001 10. panta 3. punkts būtu neefektīvs. Nosacījuma formulējums Regulā šajā ziņā skaidri pārsniedz Hāgas pierādījumu iegūšanas konvencijas 9. panta otrajā daļā noteikto, kas atļauj noraidīšanu, ja pieprasījums veikt pierādījumu iegūšanu īpašā procedūrā neatbilst uzdevumiem, kādi ir tiesām valstī, kas saņem pieprasījumu.

108. Gluži otrādi, tiesai, kas saņem pieprasījumu, pirmām kārtām ir jāpieliek visas pūles, lai pasākumu, kas reglamentēts valsts, kas izsniedz pieprasījumu, tiesību aktos, veiktu ar tās rīcībā esošajiem līdzekļiem, cik vien tas ir iespējams.

109. Turklāt ir jāņem vērā, ka tiesiskās palīdzības būtība atbilstoši Regulai Nr. 1206/2001 izpaužas tādējādi, ka tiesa no citas dalībvalsts ar savu pierādījumu iegūšanas lūgumu tieši vēršas pie tiesas citā dalībvalstī. Tāpēc tiesiskā palīdzība nevar tikt pārmērīgi apgrūtināta ar to, ka procesa dalībniekiem tiesa, kas izsniedz pieprasījumu, uzliek pārāk daudz pienākumu pierādījumu meklēšanas izpildē tiesas, kas saņem pieprasījumu, valstī [49].

110. Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 1206/2001 18. panta 1. punktu principā pieprasījuma izpilde nav pamats pieprasīt nodevas un izmaksas. Saskaņā ar 18. panta 2. punktu tiesa, kas saņem pieprasījumu, var vienīgi pieprasīt atmaksāt samaksu ekspertiem un tulkiem, kā arī izmaksas, kas radušās iegūstot pierādījumus atbilstoši īpašajai procedūrai, piemērojot 10. panta 3. un 4. punktu.

111. Ja likuma burtam atbilstoša pieprasījuma izpilde saskaņā ar citas valsts tiesību aktiem cieš neveiksmi pretrunā esošo valsts iekšējo noteikumu vai būtisku praktisko grūtību dēļ, tad pieprasījumu, kopumā nepabeigtu, nevar tūlīt nosūtīt atpakaļ. Gluži otrādi, atbilstoši nepieciešamajai, tiesiskajai palīdzībai labvēlīgajai Regulas Nr. 1206/2001 interpretācijai tiesai, kas saņem pieprasījumu, pieteiktais pasākums jāveic ierobežoti, tā, lai tas būtu saderīgs ar valsts noteikumiem [50]. Ja arī tas nav iespējams, vēl paliek iespēja piemērot analoģisku, valsts tiesību aktos noteiktu procedūru [51].

48 — Skat. Rauscher, T. un Hein, J., *Europäisches Zivilprozessrecht*. 2. izd., Minhene, 2006, EG-Bew VO (Regula Nr. 1206/2001) 10. pants, 13. punkts.

49 — Liecinieku nopratināšanas gadījumā tiesiskās palīdzības ceļā saskaņā ar Regulu Nr. 1206/2001 *Practice Direction 34 — Depostions and Court Attendance by Witnesses*, 11.3. punktā, piemēram, ir skaidri noteikts, ka *Treasury Soliciter* tiesā, kas saņem pieprasījumu, uzņemas pieteikuma iesniedzēja lomu. Skat. turklāt arī Layton, A. un Mercer, H., *European Civil Practice*. 2. izd., Londona, 2004, 7.062. punkts.

50 — Skat. Rauscher, T. un Hein, J., minēts iepriekš 48. zemsvītras piezīmē, EG-Bew VO (Regula Nr. 1206/2001) 10. pants, 22. un turpmākie punkti.

51 — Skat. Huber, S. no: Gebauer, M. un Wiedmann, T., *Zivilrecht unter Europäischem Einfluss*. Štutgarte u.c., 2005, 29. nodaļa, 133. punkts.

112. Attiecīgajā procedūras posmā Tiesas kompetencē tomēr neietilpst interpretēt attiecīgos Regulas noteikumus par varbūtējiem atteikuma iemesliem vai nosacījumiem. Gluži otrādi, vispirms šie jautājumi ir jānoskaidro tiesai, kas saņem pieprasījumu. Ja ir šaubas par noteikumu piemērojamību, augstākas instances tiesai būtu tiesības un pienākums vērsties Kopienu Tiesā, kas, zinot faktisko vai juridisko situāciju, tad varētu izteikties vairāk par Regulas Nr. 1206/2001 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta un 10. panta 3. punkta otrā teikuma interpretāciju.

V — Secinājumi

113. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es iesaku Tiesai atbildēt uz *Genova Tribunale Civile* pirmo prejudiciālo jautājumu šādi:

Tādi pierādījumu nodrošināšanas un iegūšanas pasākumi kā aprakstīšana Itālijas *Codice della Proprietà Industriale* 128. un 130. panta nozīmē ir pierādījumu iegūšanas pasākums, kas ietilpst Padomes 2001. gada 28. maija Regulas (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komerclietās piemērošanas jomā un kas pēc citas dalībvalsts tiesas pieprasījuma dalībvalsts tiesai ir jāizpilda tiktāl, ciktāl nepastāv pamatojums atteikumam.